

V Brně dne 1. března 2012
Sp. zn.: 2/2012/SZD/BK

**Vyrozumění veřejného ochránce práv vládě České republiky
podle ustanovení § 20 odst. 2 písm. a) zákona o veřejném ochránci práv**

**ve věci postupu a rozhodování Ministerstva financí při povolování sázkových
her provozovaných prostřednictvím tzv. „jiných technických herních zařízení“
(obdobných klasickým výherním hracím přístrojům)**

Vyrozumívám vládu České republiky podle ustanovení § 20 odst. 2 písm. a) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv, ve znění pozdějších předpisů, neboť Ministerstvo financí neprovedlo, a nehodlá provést, opatření k nápravě, ke kterým jsem ho vyzval na základě ustanovení § 19 zákona o veřejném ochránci práv.

Zjistil jsem dlouhodobou nezákonnou rozhodovací praxi Ministerstva financí spočívající v nerespektování zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů (dále jako „loterijní zákon“), a obecně závazných vyhlášek obcí při povolování sázkových her provozovaných prostřednictvím takzvaných jiných technických herních zařízení obdobných klasickým výherním hracím přístrojům (VHP). Jako typický příklad takového zařízení lze uvést interaktivní videoloterijní terminál (IVT). Vedle nedodržování zákonných požadavků ministerstvo rovněž zasahuje do práva obcí na územní samosprávu tím, že nerespektovalo předpisy obcí regulující hazard. Ministerstvo svá pochybení neuznává a odmítá je napravit v režimu ustanovení § 43 odst. 1 a 5 loterijního zákona, jež umožňuje povolení zrušit nebo změnit. S mými argumenty, na nichž jsem založil své závěry i pozdější doporučení, se nikterak nevypořádalo.

I. Podnět ochránce

Šetření jsem zahájil na základě podnětu namítajícího, že Ministerstvo financí povoluje provozování sázkových her prostřednictvím centrálního loterijního systému s interaktivními videoloterijními terminály (IVT), elektromechanické rulety, elektromechanických kostek, vícemístných herních zařízení a lokálních loterijních systémů, přestože tato technická herní zařízení jsou ve skutečnosti výherními hracími přístroji (VHP) (§ 2 písm. e/ loterijního zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2011) a měly je povolovat obecní úřady. Dle stěžovatelů tak ministerstvo nebylo oprávněno rozhodovat v režimu ustanovení § 50 odst. 3 loterijního zákona¹.

---

¹ „Ministerstvo může povolovat i loterie a jiné podobné hry, které nejsou v zákoně v části první až čtvrté upraveny, s tím, že v povolení budou všechny podmínky provozování podrobně stanoveny. Použije přitom přiměřeně ustanovení částí první až čtvrté zákona.“

Pro případ uznání odlišnosti uvedených zařízení od klasických výherních hracích přístrojů napadli stěžovatelé porušení povinnosti přiměřené aplikace ustanovení první až čtvrté části loterijního zákona při povolování těchto her zakotvené poslední větou ustanovení § 50 odst. 3 loterijního zákona a nerespektování obecně závazných vyhlášek obcí.

II. Právní úprava

Výběr zásadních ustanovení loterijního zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2011, dopadajících na hodnocený postup a rozhodování ministerstva je obsažen v příloze a/ tohoto materiálu.

III. Právní výklad ochránce

Šetřením jsem dospěl zejména k následujícím obecným závěrům (právní argumentace je obsažena v průběžné zprávě o šetření ze dne 26. července 2011 v příloze b/ tohoto materiálu):

- [1] Sázkovou hru podle ustanovení § 2 písm. e) a druhé části loterijního zákona představuje hra použitím technického přístroje přímo ovládaného hráčem umožňující okamžitou výhru (ve smyslu možnosti zisku hotových peněz bez ohledu na to, vydá-li je přímo přístroj).
- [2] Tuto sázkovou hru lze teoreticky provozovat jak pomocí výherního hracího přístroje ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 loterijního zákona, tak prostřednictvím jiného technického herního zařízení.
- [3] Některá technická herní zařízení nelze považovat za (vícemístné) výherní hrací přístroje ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 loterijního zákona – např. centrální loterijní systém s interaktivními videoloterijními terminály (CLS s IVT). Některá jimi naopak jsou – takzvané triplexy (třímístná technická herní zařízení). U některých z nich to nemohu s jistotou říci, byť je to v některých variantách přístrojů pravděpodobné – elektromechanická ruleta a kostky, jde-li o kompaktní zařízení.
- [4] **Obecně závazné vyhlášky obcí vydané na základě ustanovení § 50 odst. 4 loterijního zákona přímo dopadají i na provozování jiných technických herních zařízení** obsluhovaných přímo hráči s možností okamžité výhry a výplaty. Případná neexistence tohoto zmocnění by principiálně nemusela překážet regulaci provozování těchto zařízení, případně i některých dalších loterií a jiných podobných her, na základě ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích.
- [5] **Při povolování sázkové hry provozované pomocí jiného technického herního zařízení je nutno plně aplikovat veškerá ustanovení druhé části loterijního zákona, není-li to z povahy věci vyloučeno**, jakož i obecně závazné vyhlášky obcí regulující provozování výherních hracích přístrojů.

K tomu dodávám, že Ústavní soud nálezem sp. zn. Pl. ÚS 29/10 ze dne 14. června 2011 uznal oprávnění obcí regulovat podle ustanovení § 50 odst. 4 loterijního zákona provozování zařízení podobných výherním hracím přístrojům,

respektive, že se regulace provozování výherních hracích přístrojů vztahuje i na jiná technická herní zařízení.

IV. Pochybení Ministerstva financí

Ministerstvo financí se při povolování sázkových her provozovaných prostřednictvím různých technických herních zařízení obsluhovaných přímo hráči s možností okamžité výhry a výplaty dopustilo pochybení tím, že:

- [1] nepoužilo plně veškerá ustanovení druhé části loterijního zákona, u nichž to z povahy věci není vyloučeno, konkrétně zejména ustanovení:
§ 17 odst. 4 (výše maximální sázky a nejvyšší výhry z jedné hry),
§ 17 odst. 6 (maximální hodinová prohra),
§ 17 odst. 11 (zákaz umístění přístrojů na určitých místech včetně případné regulace rozsahu „sousedství“ obecně závaznou vyhláškou obce),
§ 18 odst. 3 (maximální doba trvání povolení),
- [2] schválilo umístění a provoz jiného technického herního zařízení (jeho koncové části) v rozporu s obecně závaznou vyhláškou obce regulující provozování výherních hracích přístrojů,
- [3] setrvává v nečinnosti pro případ rozporu vydaných povolení se zákonem nebo s obecně závaznými vyhláškami obcí (tato povolení, byť i částečně, nezrušilo nebo nezměnilo),
- [4] povolilo sázkovou hru provozovanou pomocí vícemístných VHP ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 loterijního zákona (elektromechanické rulety, elektromechanické kostky a triplexy), a překročilo tak meze věcné příslušnosti podle ustanovení § 18 odst. 1 loterijního zákona.

IV. Vyjádření Ministerstva financí

Ministerstvo financí ve vyjádření k průběžné zprávě o šetření (příloha c/ tohoto materiálu) sice podalo argumentaci, ignorovalo však tu, na níž jsem založil svá zjištění a závěry. Prakticky tak předložilo argumenty, s nimiž jsem se v průběžné zprávě o šetření již vypořádal.

Povinnost přiměřeného použití první až čtvrté části loterijního zákona si ministerstvo vykládá jako možnost „modifikace pro konkrétní případy“, aniž výslovně objasnilo kritéria, jimiž se řídilo v úvahách o míře přiměřené použitelnosti jednotlivých ustanovení. Poukázalo však na odlišnost VHP od jiných technických zařízení spočívající ve vyšší technické náročnosti (složitosti) zařízení, jejich lepší kontrolovatelnosti orgány státního dozoru (dálkovým přístupem) a vyšších pořizovacích nákladech provozovatele (investicích vynaložených na daná zařízení). Ve vztahu k maximální sázce (výhře, prohře) upozornilo na odlišnost tržních podmínek a „cenových hladin“ v době přijetí loterijního zákona - zakotvení limitů maximálních sázek pro VHP v roce 1990 a poukázalo na odlišnou výši jistoty (2,000.000,- Kč za provozovatele v případě VHP oproti 50,000.000,- Kč a minimálnímu základnímu kapitálu 100,000.000,- Kč pro případ jiných technických herních zařízení).

Odmítlo výtku nečinnosti ve smyslu nezahájení řízení o přezkoumání stávajících povolení z důvodu jejich kolize s obecně závaznými vyhláškami obcí. Nepodal mi však žádnou konkrétní informaci o takto zahájených řízeních, nadto jsem později zjistil, že argumentačně zneužívá judikaturu Ústavního soudu a zahájení řízení neoprávněně podmiňuje dalšími skutečnostmi, jež by samy o sobě představovaly důvod pro zrušení povolení.

V. Závěrečné stanovisko ochránce a návrh opatření k nápravě

Dne 4. listopadu 2011 jsem dle ustanovení § 18 odst. 2 a § 19 písm. a) a b) zákona o veřejném ochránci práv vydal ve věci závěrečné stanovisko (příloha d/ tohoto materiálu) a navrhl opatření k nápravě. Opakovaně jsem při tom podrobně objasnil a zdůvodnil veškeré své závěry a vypořádal jsem se se všemi názory a vysvětleními ministerstva.

- [1] Rozhodnutí, jimiž Ministerstvo financí povolilo a nadále povoluje provozování sázkových her pomocí jiných technických herních zařízení v rozporu s ustanovením § 17 odst. 4 a 6 (maximální sázka na jednu hru, maximální výhra, prohra), § 17 odst. 11 (zákaz provozování v určitých budovách a jejich sousedství) a § 18 odst. 3 loterijního zákona (maximální doba povolení 1 rok), považuji za nezákonná.

Opatření k nápravě:

Ministerstvo v režimu ustanovení § 43 odst. 5 písm. b) loterijního zákona² změni vydaná povolení tak, aby odpovídala ustanovení § 17 odst. 4 a 6 (maximální sázka na jednu hru, maximální výhra, hodinová prohra), § 17 odst. 11 (zákaz provozování v určitých budovách a jejich sousedství) a § 18 odst. 3 loterijního zákona (maximální doba povolení).

V další rozhodovací praxi bude ministerstvo aplikovat veškerá ustanovení druhé části loterijního zákona, u nichž to není z povahy věci vyloučeno, a obecně závazné vyhlášky obcí.

- [2] Rozhodnutí, jimiž Ministerstvo financí schválilo umístění a provoz jiného technického herního zařízení v rozporu s tehdy účinnou obecně závaznou vyhláškou obce, považuji za nezákonná.

Opatření k nápravě:

Ministerstvo v režimu ustanovení § 43 odst. 1 loterijního zákona neprodleně (částečně) zruší vydaná povolení v rozsahu, v němž schválené umístění jiného technického herního zařízení (koncové části zařízení) v okamžiku vydání povolení odporovalo obecně závazné vyhlášce obce. Podkladem necht' mu jsou krom vlastních zjištění veškeré v minulosti obdržené výhrady obcí k jeho rozhodovací praxi v těchto věcech.

- [3] Ministerstvo setrvává v nečinnosti tím, že v případech zjištění pozdějšího přijetí příslušné obecně závazné vyhlášky obce nezahájilo řízení podle

---

² „Orgán, který loterii nebo jinou podobnou hru povolil, může

b) již vydané povolení doplnit nebo změnit, vyžaduje-li to řádné provozování loterie nebo jiné podobné hry nebo veřejný zájem.“

ustanovení § 43 odst. 1 loterijního zákona. Ministerstvo zahájení těchto řízení neoprávněně podmiňuje relevantní ústavněprávní argumentací obcí, dokladem o narušování veřejného pořádku v příčinné souvislosti s provozováním loterií a jiných podobných her na dotčené adrese, či nedodržováním podmínek pro řádné provozování, dokladem o tom, že na konkrétním místě obec v rozporu s ustanovením § 17 odst. 11 loterijního zákona v minulosti nepovolila provozování VHP a neexistencí odkazu na ustanovení § 17 odst. 1 v obecně závazné vyhlášce obce.

Opatření k nápravě:

V případech upozornění na možný rozpor povolení s později účinnou obecně závaznou vyhláškou obce (vzhledem k již schválenému umístění jiného technického herního zařízení) ministerstvo bez dalšího zahájí řízení v režimu ustanovení § 43 odst. 1 loterijního zákona. V rámci tohoto řízení samo (aniž si bude vynucovat ústavněprávní argumentaci obcí) posoudí a zváží zachování ústavně vymezených principů. Bude při tom respektovat nálezy Ústavního soudu důrazně upozorňující na vědomí provozovatelů zařízení, že s ohledem na ustanovení § 43 odst. 1 loterijního zákona mohou být povolení v podstatě kdykoliv zbaveni i tehdy, nastanou-li v době platnosti povolení dodatečně okolnosti překážející povolení takové hry.

[4] Ministerstvo překročilo (překračuje) meze své věcné příslušnosti podle ustanovení § 18 odst. 1 loterijního zákona povolením (povolováním) sázkových her provozovaných pomocí vícemístných výherních hracích přístrojů ve smyslu ustanovení § 17 odst. 1 loterijního zákona, za něž považují zejména elektromechanickou ruletu, elektromechanické kostky a triplexy. Rozhodnutí věcně nepříslušného ministerstva navíc i v těchto případech trpí zjevnou nezákonností s ohledem na nedodržení podmínek druhé části loterijního zákona (zejména maximální sázka na jednu hru, výhra, hodinová prohra, umístění, platnost povolení).

Opatření k nápravě:

Ministerstvo v režimu ustanovení § 43 odst. 5 písm. b) loterijního zákona změnilo vydaná povolení těchto vícemístných VHP tak, aby odpovídala ustanovení § 17 odst. 4 a 6 (maximální sázka na jednu hru, maximální výhra, hodinová prohra), § 17 odst. 11 (zákaz provozování v určitých budovách a jejich sousedství) a § 18 odst. 3 loterijního zákona (maximální doba povolení). Jinak tato rozhodnutí zruší pro nesplnění podmínky zakotvené ustanovením § 19 odst. 2 písm. c), ve spojení s ustanovením § 19 odst. 3 písm. c) loterijního zákona.³

³ ustanovení § 19 odst. 2 a 3 loterijního zákona:

„(2) Povolení k provozování výherního hracího přístroje se vydá, jestliže

a) žádost o povolení obsahuje veškeré náležitosti stanovené tímto zákonem a žadatel splnil podmínky tímto zákonem stanovené,

b) žadatel prokáže zajištění odborného servisu,

c) podle osvědčení pověřené autorizované osoby je výherní hrací přístroj provozuschopný.

(3) Osvědčením podle odstavce 2 písm. c) se potvrzuje, že

a) od data výroby výherního hracího přístroje neuplynulo pět let,

b) do výherního hracího přístroje je zabudován systém nejméně dvojí kontroly vložených a vyplacených finančních prostředků, přičemž počítadla musí být minimálně šestimístná,

c) výherní hrací přístroj odpovídá svým technickým provedením § 17 odst. 3 až 6.“

Ministerstvo bude do budoucna respektovat ustanovení § 18 odst. 1 loterijního zákona – případné žádosti o povolení postoupí k tomu příslušnému správnímu orgánu.

VI. Vyjádření Ministerstva financí k závěrečnému stanovisku

Ministr financí potvrdil trvajícím rozpor v právním názoru na postup a rozhodování ministerstva a vyjádřil nad ním lítost (příloha e/ tohoto materiálu). Argumentaci nepodal. S odkazem na „citlivost tématu“ vyjádřil svou připravenost otázky s ochráncem osobně projednat „za účasti expertů“.

Dne 17. února 2012 mi ministr financí osobně přislíbil nápravu v případech rozporu vydaných povolení s obecně závaznými vyhláškami obcí. Na základě konkrétních upozornění (podnětů) ministerstvo zahájí řízení podle ustanovení § 43 odst. 1 loterijního zákona, jež umožňuje zrušit povolení, vyjdou-li najevo, nebo dokonce i dodatečně nastanou okolnosti, pro které by nebylo možné hru povolit (zcela, či v rozsahu schválení umístění herního zařízení, prostřednictvím kterého je hra provozována). Příslib postupu ministerstva se týká všech případů kolize povolení s obecně závaznými vyhláškami obcí, tedy jak vyhlášek překážejících povolení v okamžiku jeho vydání, tak rozporu pozdějších obecně závazných vyhlášek s dřívějšími povoleními.

Přislíbený postup považuji za přijetí opatření k nápravě navržených pod body 2 a 3 části V. tohoto vyrozumění.

V ostatních případech ministr přijetí opatření k nápravě odmítl (body 1 a 4 části V. tohoto vyrozumění).

VII. Shrnutí

Splnění povinnosti ministerstva použít při rozhodování o tzv. „jiných technických herních zařízeních“ (např. interaktivní videoloterijní terminály) přiměřeně první až čtvrtou část loterijního zákona musí být založeno na kvalifikovaném a jednoznačném vyhodnocení přiměřené použitelnosti jednotlivých ustanovení, které musí vycházet z *„cíle sledovaného právní úpravou daných právních vztahů, ze způsobu, jakým jsou tyto právní vztahy upraveny, a ze vzájemného srovnání jednotlivých ustanovení obsažených v obecně závazném právním předpisu, jenž má být přiměřeně použit, a způsobem, jakým nová právní úprava vymezuje dané právní vztahy“*.⁴

Není sporu o technické odlišnosti některých herních zařízení (zejména interaktivních videoloterijních terminálů) od klasických výherních hracích přístrojů.

---

⁴ rozhodnutí Nejvyššího soudu 7 Cz 13/91 ze dne 15. března 1991: „Legislativní termín "přiměřeně" je nutno chápat jako interpretační pravidlo, jehož obsahem je takový postup při použití obecně závazného právního předpisu, při kterém se na nově upravené právní vztahy aplikují jen některé odpovídající části dosavadní právní úpravy, jež má být přiměřeně použita. Úvaha o míře použitelnosti takové právní úpravy přitom musí vycházet zejména z cíle sledovaného právní úpravou daných právních vztahů, ze způsobu, jakým jsou tyto právní vztahy upraveny, a ze vzájemného srovnání jednotlivých ustanovení obsažených v obecně závazném právním předpisu, jenž má být přiměřeně použit, a způsobem, jakým nová právní úprava vymezuje dané právní vztahy. Teprve na základě takové úvahy lze učinit jednoznačný závěr o přiměřené použitelnosti konkrétních ustanovení obsažených v dosavadní právní úpravě a o tom, u kterých z nich je přiměřené použití vyloučeno.“

Prostřednictvím všech těchto zařízení se však realizuje z pohledu hráče totožná hra skrze přístroj přímo ovládaný hráčem umožňující mu okamžitou výhru.

S ohledem na účel loterijního zákona (regulace hazardu) a jeho druhé části (ochrana hráčů a jejich okolí před riziky spojenými s tímto druhem hazardu), povahu jednání ministerstva (výkon státní moci) a pouhou technickou odlišnost zařízení, zachovávající totožnost hry, bylo ministerstvo povinno aplikovat veškerá ustanovení druhé části loterijního zákona upravující sázkové hry provozované pomocí VHP, u nichž to nebylo z povahy věci vyloučeno.

Ministerstvo proto nezákonně povolilo sázkové hry, jejichž parametry nejvyšší vsazené částky na jednu hru nebo nejvyšší hodinové prohry odporují limitům zakotveným ustanovením § 17 odst. 4 a 6 loterijního zákona (schválilo např. limit sázky na jednu hru ve výši 1.000,- Kč,⁵ přestože u VHP tento limit činí 2,-, 5,-, nebo 50,- Kč podle umístění VHP). Po určitou dobu dokonce ani nezjišťovalo, zda schváleným umístěním technického zařízení nedojde k porušení zákazu jejich provozování ve školách, školských zařízeních, v zařízeních sociální a zdravotní péče, v budovách státních orgánů a církví, jakož i v sousedství uvedených budov, čímž v mnoha případech rozhodlo v rozporu s ustanovením § 17 odst. 11 loterijního zákona. Přestože se povolení k provozování VHP vydává nejdéle na dobu jednoho roku (§ 18 odst. 3 loterijního zákona), sázkové hry provozované prostřednictvím jiných zařízení ministerstvo povolovalo na dobu 10 a více let. Krom toho nesprávně namísto obcí povolilo (nadále povoluje) provozování sázkových her prostřednictvím těch technických zařízení, která jsou ve skutečnosti vícemístními VHP (elektromechanická ruleta a kostky v podobě kompaktních zařízení a tzv. triplexy). I v těchto případech ministerstvo nadto rozhodlo zjevně v rozporu s druhou částí loterijního zákona.

S ohledem na nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 29/10 ze dne 14. června 2011 nemůže být pochyb o tom, že ministerstvo rovněž zásadně zasáhlo do Ústavou zaručeného práva obcí na samosprávu tím, že při rozhodování o umístění jednotlivých technických zařízení ignorovalo jejich obecně závazné vyhlášky vydané na základě ustanovení § 50 odst. 4 loterijního zákona nebo ustanovení § 10 písm. a) zákona o obcích. Ministerstvo nadto dále do uvedeného práva obcí zasahovalo tím, že odmítalo zahájit řízení o přezkumu již vydaných povolení odporujících obecně závazným vyhláškám, a postupovat v intencích ustanovení § 43 odst. 1 loterijního zákona, jež umožňuje zrušit již vydaná povolení (k tomu viz také nálezy Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 56/10 ze dne 7. září 2011 a sp. zn. Pl. ÚS 22/11 ze dne 27. září 2011). Ministerstvo zneužívalo judikaturu Ústavního soudu poukazem na riziko zásahu do právní jistoty provozovatelů, přestože Ústavní soud již v prvním ze zmíněných nálezů upozornil na to, že si „provozovatelé těchto zařízení museli být vědomi existence ustanovení § 43 loterijního zákona, a tedy skutečnosti, že mohou být v podstatě kdykoliv, nastanou-li v průběhu platnosti povolení okolnosti vylučující provoz těchto zařízení, tohoto povolení zbavení“.

Ministr financí později přislíbil zjednat nápravu v případech kolize obecně závazných vyhlášek obcí s vydanými povoleními. V ostatním však ministerstvo neuznává vytýkaná pochybení a odmítá provést navržená opatření k nápravě,

⁵ K tomu viz Standard centrálního loterijního systému s Interaktivními videoloterijními terminály a standard elektromechanické rulety, oba dostupné na www.mfcr.cz.

přestože není s to svůj postoj řádně zdůvodnit a vyvrátit argumentaci, na které jsem založil své závěry a požadavky.

VII. Změna právní úpravy

Novela loterijního zákona (zákon č. 300/2001 Sb.) rozšířila demonstrativní výčet her ustanoveními § 2 odst. l), m) a n) loterijního zákona. V přímém rozporu s důvodovou zprávou tvrdící pouhé přemístění podmínek zakotvených ustanovením § 17 odst. 11 loterijního zákona novela tyto zákazy omezila (vypustila zákaz umístování herních zařízení v sousedství vymezených budov). Přes Ústavním soudem výslovně potvrzené oprávnění obcí regulovat provozování jiných technických herních zařízení obdobných výherním hracím přístrojům, novela údajně novým zněním ustanovení § 50 odst. 4 loterijního zákona „rozšiřuje pravomoc obcí obecně závaznou vyhláškou regulovat na svém území nejen výherní hrací přístroje, ale i jiné druhy loterií a jiných podobných her“ a, co je podstatné, přechodným ustanovením se (na první pohled) pokouší účinky takových obecně závazných vyhlášek obcí vyloučit po dobu tří let od účinnosti novely i ve vztahu k těm, jež obce dle Ústavního soudu, a rovněž mého názoru, vždy byly oprávněny regulovat.

Rozšíření výčtu her nebylo spojeno s úpravou podmínek jejich provozování, proto **změna ustanovení § 2 loterijního zákona nemá vliv na můj závěr o pochybení ministerstva v podobě porušení povinnosti plné aplikace druhé části loterijního zákona a nutnosti nápravy prostřednictvím zrušení nebo změny vydaných povolení.**

S přihlédnutím k poslednímu příslibu ministra financí zohlednit obecně závazné vyhlášky obcí pro pořádek dodávám, že přechodné ustanovení čl. II odst. 4 novely⁶ nemůže ani teoreticky dopadat na případy před novelou existujícího regulačního oprávnění obcí zakotveného dřívějším ustanovením § 50 odst. 4 loterijního zákona, tedy na případy regulace všech technických herních zařízení obdobných VHP ve smyslu ustanovení § 2 písm. e) loterijního zákona. Přinejmenším pro případy obecních vyhlášek existujících před účinností novely nelze přechodné ustanovení užít, neboť opačný přístup by byl nepřípustným retroaktivním zásahem do práva obcí na samosprávu. Podotýkám ovšem, že rovněž v případě teprve připravovaných vyhlášek obcí je otázkou, zda citované přechodné ustanovení loterijního zákona může překonat obecné regulační zmocnění vyplývající ze samotného § 10 písm. a) zákona o obcích, na které poukázal Ústavní soud ve svém nálezu sp. zn. Pl. ÚS 56/10 ze dne 7. září 2011.

Novela proto neovlivňuje ani můj požadavek (a zejména požadavek Ústavního soudu), ani nynější příslib ministra financí, zahájit **řízení v režimu ustanovení § 43 odst. 1 loterijního zákona, umožňujícího zrušit vydaná povolení v rozsahu jejich kolize s obecně závaznými vyhláškami obcí (umístění zařízení v rozporu s vyhláškou).**

---

⁶ „Na povolení, která byla vydána podle § 2 písm. i), j) a podle § 50 odst. 3 zákona o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném před 1. lednem 2012, se zmocnění obce vydávat obecně závaznou vyhlášku nevztahuje do 31. prosince 2014; totéž platí pro ustanovení § 50 odst. 5 zákona o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném od 1. ledna 2012. Dobu platnosti těchto povolení omezí Ministerstvo financí tak, aby jejich platnost skončila nejpozději dnem 31. prosince 2014, budou-li tyto loterie a jiné podobné hry provozovány v rozporu s obecně závaznou vyhláškou obce nebo v rozporu s ustanovením § 50 odst. 5 zákona o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění účinném od 1. ledna 2012.“

VIII. Vyrozumění vlády České republiky

S ohledem na shora uvedené jsem přesvědčen o tom, že Ministerstvo financí svou rozhodovací praxí při povolování sázkových her provozovaných prostřednictvím takzvaných jiných technických herních zařízení obdobných klasickým výherním hracím přístrojům dlouhodobě porušovalo a nadále porušuje loterijní zákon.

Zasáhlo také do ústavního práva obcí na územní samosprávu, a to ignorováním jejich obecně závazných vyhlášek při povolování umístění jednotlivých technických herních zařízení (herních míst). Zde již přislíbilo zajistit nápravu spočívající v zahájení řízení o přezkumu vydaných povolení v režimu ustanovení § 43 odst. 1 (resp. 5) loterijního zákona.

Ministerstvo financí však nadále odmítá provést některá opatření k nápravě, proto využívám svého oprávnění oslovit vládu České republiky dle ustanovení § 20 odst. 2 písm. a) zákona č. 349/1999 Sb., o veřejném ochránci práv.

Vládě České republiky tímto doporučuji, aby Ministerstvu financí uložila realizovat opatření k nápravě podle bodu 1 a 4 části V. tohoto vyrozumění.

JUDr. Pavel V a r v a ř o v s k ý
veřejný ochránce práv